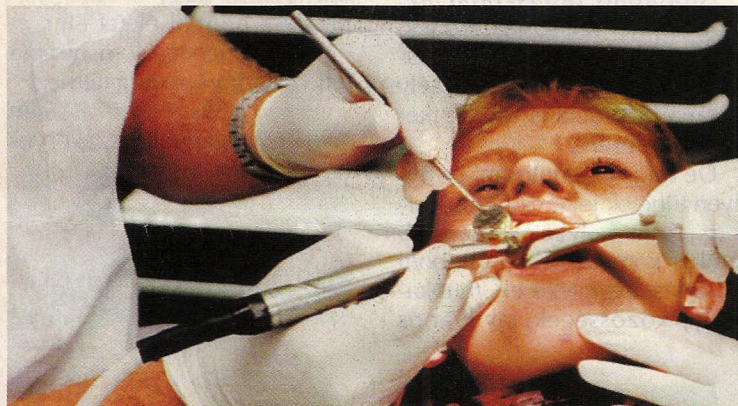

Fogmentés

A gyermekkori fogbalesetekről
A gyermekeknél igen gyakran fordulnak elő – a szülők nagy ijedtségére – különböző fogsérülések. Kísded- és óvodáskorban az **esések**, iskoláskorban a **kerékpár**-, valamint a **játszótéri** balesetek, esetleg **verekedés** során elszenvedett sérülések és a **sportbalesetek** vezetnek. A fiúk kétszer gyakrabban sérülnek, mint a lányok. Érdekes módon a már balesetet szenvedett gyerekek 25%-a újra sérül, és **hajlamosítanak** egyes fogazati eltérések is, mint például az ujjszopás miatt előreálló metszőfogak (ezért is fontos a fogszabályozás, nem csupán az esztétikum miatt!). Sajnos a szülők alig 10%-a tudja, mi a teendő ilyenkor.

A tejfogak sérülése többnyire törés, de még gyakoribb a fog valamilyen irányú kimozdulása. Ennek legfőbb veszélye a maradó fogcsíra károsod-

a fogak törése vezet, de itt is előfordulhat a fog részleges, vagy teljes kimozdulása. Súlyosabb esetben a csontszövet és a lágyszövetek is károsodhat-

dása lehet. Fontos, hogy az (főleg a befelé, ínybe nyomódott) elmozdult fogat **semmiképpen se próbáljuk meg a helyére nyomni**, mert ezzel még nagyobb kárt okozunk. Azonnal gyermekfogászatra vagy szájsebészetre kell vinni a gyermeket. A sérült fogak ellátásakor a végső cél nem a tejfog mindenáron való megmentése, hanem a maradó csíra védelme. Nagy esély van rá egyébként, hogy a benyomódott fog néhány hónapon belül magától helyére illeszkedik. Néhány napig érdemes pépes étrendet tartani a gyermeknek. Teljesen kimozdult tejfogot nem igazán szoktunk visszahelyezni, mert ilyenkor is fennáll a maradó fogcsíra sérülésének veszélye, hanem például kis helyfenntartó fogszabályozó készülékkel biztosítjuk a maradó fog előtöréséig annak helyét.

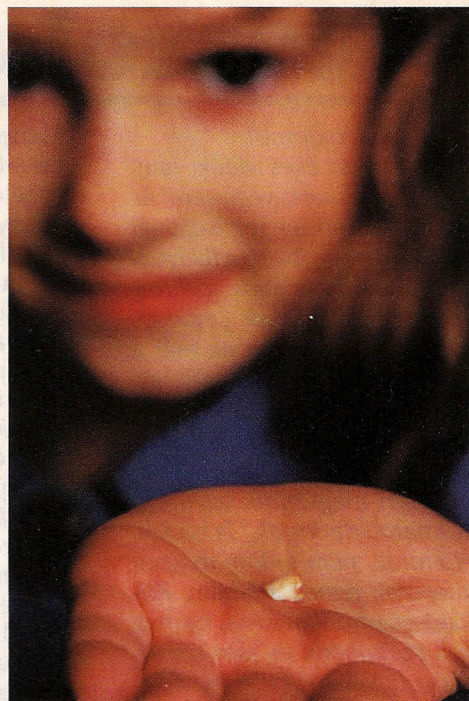
A **maradó fogak** sérülésénél – a tejfogakkal ellentétben –

nak. **Mi a teendő ilyenkor?** A tört darabot, vagy az egész fogat be kell hozni minél hamarabb a fogászatra, mégpedig úgy, hogy nyálban, tejben (végső esetben a beteg saját szájában, persze vigyázva, hogy le ne nyelje) tartjuk addig, még ha piszkos is! **Mi az ami tilos ilyenkor?** Lemosni, lesikálni, szárazon zsebkendőbe vagy dobozba tenni, és kézzel a foggyökeret megfogni. Csapvízben vagy alkoholban sem szabad tartani. Így van csak esély arra, hogy a kimozdult fog – esetleg még életben is tartva – visszahelyezhető a fogágyba. Ilyenkor a fogorvos – esetleg rögtön meggyökerkezelve is – visszahelyezi a fogat a fogágyba, és bizonyos időtartamra úgynevezett sínézést alkalmaz, vagyis rögzíti a sérült fogat a többihez. Utána ezt a fogat rendszeresen ellenőrizni kell, mert mint minden sérüléskor, szövődmények itt is történhetnek.

A csak részlegesen elmozdult fogat sínézéssel, illetve fogszabályozási eszközökkel gyógyíthatjuk. A korona töréseit a fogfejlődés befejezéséig úgynevezett gyógykoronával védjük, majd pedig kompozit tömőanyaggal, vagy végleges porcelán koronával védjük.

Természetesen, ha lágyszövet is sérült, vérzéscsillapítást kell végezni.

Még egyszer hangsúlyozom: mielőbb szakrendelőbe kell vinni a gyermeket, mert a lágyszövetek úgynevezett elsődleges összevarrása csak néhány órán belül történhet meg, utána a fertőzés veszélye sokkal nagyobb. Általában ebben az esetben tetanusz injekciót is kap a gyermek. Nagyon oda kell figyelni, hogy a sérülés során a gyermek fejét nem érte-e trauma, vagy nem volt-e eszméletvesztése. Erről a kezelőorvost tájékoztatni kell.

Összefoglalva: a legfontosabb tényező mindig a baleset és az ellátás között eltelt idő, hiszen a fog sikeres megmentése ezzel egyenesen arányos. Ezért a sérült fogú gyermeket azonnal szakorvoshoz kell vinni, lehetőleg a foggal, vagy fogdarabbal együtt.

Dr. Szabó Beáta
fog- és szájbetegségek
szakorvosa

ENTHODIS

Pattanásos, gyulladásos bőrfelületek, szőrtüsző gyulladás ápolására.
Alkoholmentes tonic, gyógynövénytartalmú.
Az érzékeny száraz bőrt sem irritálja, segítve a bőr megújulását.
Borotválkozás után is használható.
Klinikailag tesztelt.

Megvásárolható a gyógyszertárakban és gyógynövényszaküzletekben.